

סיכום 1

1. בבא בתרא דף ס/ב

אמר ר' ישמעאל בן אלישע מיום שחרב בית המקדש דין הוא ... שנגזור על עצמנו שלא לישא אשה ולהוליד בנים ונמצא זרעו של אברהם אבינו כלה מאליו,

2. ספר השל"ה הקדוש כי תצא תורה אור,

נודע כי הגליות והחורבנות הכל הותחל מן חטא אדם הראשון, כדאיתא בפתחתא דאיכא רבתי על פסוק והמה כאדם עברו ברית כו'. על כן הקב"ה קונן על אדם אִיָּהּ, כן אִיָּהּ יִשְׁבֶּה בְּדָד.

3. אור החיים על ויקרא פרק א פסוק ב

על ידי חטא האדם יפרד הדבקות של ישראל עם אביהם שבשמים, דכתיב (דברים ד ד) ואתם הדבקים בה', ויהיו נבדלים ומרוחקים מהשכינה...

4. אורות התחיה, עמ' מח

ומוכרח קשר האלוקות להיות בקרבה קשר נוכרי, והאלוקים יהיה בה אל נכר ואל זר, ואל זר יקנה לו תכנות משונות וקריקטורות, המעוותות את החיים הרבה יותר ממה שהן יכולות ליישר אותם.

4א. אורות קבו

חובת הכבוד לאלהים מתגלמת אצלם בתור תביעה אכזרית מעצם שואף כבוד לאין חקר, שהיא משפלת בקרבם רגש עדין וטוב, ומהפכת אותם לעבדים עצובים ואכזרים שונאים זה את זה ושונאים את אלהים באמת בתוכיות לבם, אע"פ שיאמרו תמיד דברי אהבה וכבוד כשמזכירים את השם, בפיו ובשפתיו יכבדוהו ולבם רחק ממנו. (מוסר אביך / מדות הראיה / כבוד) ואף אם יאמר כל היום כולו שאמונה זו היא בה' אחד, היא מילה ריקה שאין הנשמה יודעת ממנה כלום, וכל עדין רוח מוכרח הוא להסיח את דעתו ממנה.

5. ספר בגדי השרד, הרב יעקב אבוחצירא

ארבעה שנכנסו לפרדס, דכונתם היתה לתקן חטא אדם הראשון במה שפגם... וארבעה חכמים אלה על ידי חכמתם וקדשתם, רצו להעלות המחין למטה ולהחזירים למעלה. ולכל אחד מארבעה חכמים אלה רצה להעלות מח אחד. בן עזאי רצה להעלות מח החכמה, לבן זומא רצה להעלות מח הבינה, ורבי עקיבא רצה להעלות מח החסדים, ואלישע רצה להעלות הגבורות. וטעו בדבר, דכל אחד רצה להעלות מח יחיד דהיה להם שכל אחד יכון להעלות ארבעתם ביחד.

5א. ספר קהלת יעקב - ערך ד

ארבע נכנסו לפרדס דבן עזאי המשיך מוח חכמה, לבן זומא מוח בינה, ורבי עקיבא מוח החסדים דדעת, ואחר מוח הגבורות.

6. רמב"ם הלכות תשובה ב, א

אי זו היא תשובה גמורה? זה שבא לידו דבר שעבר בו ואפשר בידו לעשותו ופירש ולא עשה מפני התשובה לא מיראה ולא מכשולו כח. כיצד? הרי שבא על אשה בעבירה ולאחר זמן נתייחד עמה והוא עומד באהבתו בה ובכח גופו ובמדינה שעבר בה ופירש ולא עבר זהו בעל תשובה גמורה.

7. פסחים דף נד/א

תניא שבעה דברים נבראו קודם שנברא העולם ואלו הן תורה ותשובה וגן עדן וגיהנם וכסא הכבוד ובית המקדש ושמו של משיח תורה דכתיב ה' קנני ראשית.

8. ברכות דף יא/ב

'כל' - היא קרי של כתיב 'רע': 'עשה שלום ובורא רע... כתיב רע וקרין הכל לישנא מעליא.

9. מנחות כט:

אמר רב יהודה אמר רב: בשעה שעלה משה למרום מצאו להקב"ה שיושב וקושר כתרים לאותיות. אמר לפניו: רבש"ע מי מעכב על ידך? אמר לו: אדם אחד יש שעתיד להיות בסוף כמה דורות ועקיבא בן יוסף שמו שעתיד לדרוש על כל קוץ וקוץ תילין תילין של הלכות. אמר לפניו: רבש"ע הראהו לי. אמר לו: חזור לאחורך. הלך וישב בסוף שמונה שורות ולא היה יודע מה הן אומרים. תשש כחו (של משה), כיון שהגיע (רבי עקיבא) לדבר אחד, אמרו לו תלמידיו: רבי מנין לך? אמר להן: הלכה למשה מסיני. נתיישבה דעתו.

10. סנהדרין דף צ"ב (ראה מהר"ץ חיות ז"ל שם)

'מבני בניו של המן למדו תורה בבני ברק'.

10א. ר' צדוק הכהן מלובלין - אור זרוע לצדיק עמוד טז

ולכך רבי עקיבא היה בן גרים משורש רע כדי שידע לברר ענין הרע ולנקותו, אבל משה רבינו ע"ה בן עמרם שמת בעטיו של נחש... ומאב כזה נולד משה רבינו ע"ה שהוא יסוד התורה שבכתב שהוא הארת איך לעבוד ה' יתברך שהוא נולד כשאר שום חסרון ונטיה על הזולת רק הידיעה ברע בלבד שלזה הוא צורך התורה להורות ללכת בטוב... ולכך משה רבינו ע"ה נקרא עבד ה' שהוא מדריגת עבדי ורבי עקיבא מדריגת ולא עבדים לעבדים.

9. שמונה קבצים / קובץ א / תשפז.

אין עוד מלבדו - אם כן הכל הוא מחויב, כי כל ה'אפשרי' אינו באמת מצוי, וה'מחויב' הוא ההפך מהציור הניסי. ובעומק טוב זה גנוז שורש השרשים של הרע, הכופר בנסים, באפשרות, וטוען הכל חיוב וטבע, כופר בחידוש ואומר קדמות, מפני שרוח פנימי גבוה מעל גבוה מתנוצץ בו.

10. מהר"ל ספר חדושי אגדות א, קכב - מסכת ראש השנה

העולם הזה הוא גשמי ויש בו שבעה אבל השכלי הוא על הגשמי הוא שבעה על שבעה. אבל החמשים הוא כנגד מה שהעולם יש אחדות ובה מתיחס במה אל העלה יתברך, והשער הזה כולל כל השערים ומקשר ומאחד הכל, ומפני כן לא נמסר למשה כי אין מגיע לשם משה שהוא בעולם הזה אשר הוא מיוסד על שבעה, ועוד כי השער הזה במה שהעולם הוא אחד ומתדמה במה אל העלה יתברך ולכך השער הזה הוא אל העלה מיוחד והבן זה.